

*Леся Українка
в дослідженнях Алли Дуби*

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА імені ЛЕСІ УКРАЇНКИ
МУЗЕЙ ВИДАТНИХ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
ЛЕСІ УКРАЇНКИ, М.ЛИСЕНКА, П.САКСАГАНСЬКОГО,
М.СТАРИЦЬКОГО

*“Довго щирими сими словами
До людей промовлятиму я...”*

Леся Українка

Леся Українка в дослідженнях
Алли Дибби

Біобібліографічний покажчик

Біобібліографічний покажчик присвячено відомому літературознавцю Аллі Георгіївні Дибі, більша частина творчого життя якої присвячена дослідженню життя і творчості геніальної дочки України Лесі Українки (Лариси Петрівни Косач).

Покажчик містить хронологічний і тематичний перелік наукових, літературно-критичних, публіцистичних та художніх праць члена Спілки письменників України Алли Дибі.

Видання має вступну частину, 9 розділів. Основний розділ "Хронологічний покажчик праць А.Дибі" містить праці написані з 1978 по 2000 роки, література в межах кожного року розміщена в єдиному алфавітному ряду.

Для зручності в користуванні видання має допоміжні іменний та хронологічний покажчики.

Покажчик присвячується 130-річчю від дня народження Лесі Українки і 25-річчю творчої діяльності Алли Дибі. Адресується педагогам, студентам, учням, працівникам бібліотек, всім читачам, яких цікавить українська історія, культура, література.

Зауваження і пропозиції просимо надсилати на адресу інформаційно-бібліографічного відділу Публічної бібліотеки ім.Лесі Українки (Київ-50, вул.Тургенівська, 83/85, телефони: 216-01-46, 216-00-85).

Укладач:	А.П.Роздобудько
Консультант:	Н.М.Макуха
Редактор:	О.В.Костенко
Комп'ютерна верстка:	Н.Й.Дзюба
Художнє оформлення:	Н.Л.Гаранжа
Відповідальна за випуск:	Л.І.Ковальчук

Слово про Лесю

Леся Українка... Це ім'я належить до плеяди світових літературних геніїв, пам'ять про яких передається від покоління до покоління, через роки і століття.

Одержима. Волинська Мавка українського мистецтва слова. Наш патент на благородство перед Європою і світом. Класик української, всеслов'янської, європейської та світової літератури, геніальна поетка і драматург, талановитий прозаїк і перекладач, учений-літературознавець і фольклорист-етнограф, публіцист, педагог, журналіст, політолог, громадський діяч.

Багато місць на Землі, які пам'ятають Лесю в різні періоди життя. Волинь, Поділля, Миколаїв, Одеса, Буковина, Крим, Італія, Єгипет, Грузія... У великому географічному списку Лесі Київ займав особливе місце.

Київ - це її окрилення, її радість, творче натхнення і невимовна мука....

Київ вперше привітав Лесю, п'ятирічну дівчинку, коли Олена Пчілка привезла Михайлика і Ларису на прощання з дядьком Михайлом Драгомановим перед від'їздом його до еміграції. Той Київ, який прийняв її, десятирічну, на консультації у кращих київських лікарів.

Київ - місто навчання Лесі, отих уроків англійської мови у пані Копейкіної, навчання малювання в рисувальній школі Мурашка та музики в першій дружині Миколи Лисенка Ольги О'Коннор.

Київ - це її «Плеяда». Гурток молодого української інтелігенції, який вона з друзями створить наприкінці 1880-х років і в якому активно працюватиме й невпинно зростатиме духовно.

Київ - це творчість. Вірші, присвячені коханому. Сергієві Мержинському, літературно-критичні статті для петербурзького журналу «Жизнь», робота в сатиричному журналі «Шершень». Це й створена разом із побратимами Михайлом Кривинюком та Іваном Стешенком Українська соціал-демократична партія. Це - ювілей Генріха Гейне, який вона активно готувала сама - була ініціатором, зробила основну доповідь, переклала вірші, які читалися на вечорі, підготувала опонентів та ще й акомпанувала на фортепіано співакам!

Київ - це «понівечена книга» - збірка її вибраних поезій 1904 року «На крилах пісень». Перша збірка, яка побачила світ у царській Росії, на вихід якої щиро й приязно відгукнулася рецензентка - інша велика українка Софія Русова, але збірка, яка принесла авторові стільки гірких, розпачливих хвилин. Цензура вилучила з неї не тільки окремі строфи її віршів, а й прелюдії майбутніх драматичних поем «Жертва» й «Одержима».

Київ - це Великдень 1900 року. Леся Українка готувала й пекла святкові страви, вона приймала рідних і друзів, зокрема двох Сергіїв - Мержинського і Френкеля - за святковим столом...

Київ подарував їй зустріч із майбутнім чоловіком - фольклористом та музикознавцем, юристом та громадським діячем Климентом Квіткою. Звідси вони виїздили на лікування, на працю, у фольклористичні експедиції, бо ж, за свідченням обох, саме любов до народної пісні здружила й поєднала їх.

Київ - це її останній приїзд у травні 1913 року на шляху з Єгипту на Кавказ і (теж останнє) фото, зроблене в рідному домі кузеном Юрієм Тесленком-Приходьком, і вечір у клубі «Родина», коли вона стояла з квітами в руках і зі смертю в очах...

І серпень 1913 року з траурною процесією, на якій Михайло Кривинюк буде розпорядником, а труну повз рідний дім спочатку провезуть на завітчаному катафалку, а вже на Байковому кладовищі нестимуть зажурені жінки, одна з яких гратиме її Мавку, а друга - з благословіння Лесиного - стане зною поеткою... Це теж був Київ. Київ, який проводжав її у безсмертя.

Київ початку ХХІ століття...

Це сучасний мегаполіс з новою архітектурою, могутнім економічним потенціалом, новим мисленням і духовністю. Київ живе новим життям, але не згасає в серцях киян пам'ять про Лесю, славу родину Косачів.

Безсмертне слово Лесі Українки, як і могутнє слово Тараса Шевченка, стоїть на сторожі української нації, національної культури, рідної мови і державної суверенності українського народу, якому вона віддала своє коротке, але яскраве життя. «Добраніч, сонечко! Ідеш на захід... Побачиш Україну - привітай!»

І ми, нащадки, першопрохідники третього тисячоліття, віддаємо шану прекрасній жінці - о наша шана і любов! Це, перш за все, невтомна праця людей, доля і життя яких пов'язана з іменем Лесі Українки.

* *
*

І є в Києві два духовні острівця, два райських куточки, де живе Леся, де живе її слово, її надія на безсмертя.

Перша гордість і окраса Києва - Державний літературно-меморіальний музей Лесі Українки. Згідно постанови Ради Міністрів УРСР від 11 квітня 1960 р. музей був створений в будинку №97 по вул. Саксаганського, де жила письменниця Леся Українка.

Двоповерховий жовтавий дім з аркою й балконом ажурного лиття, на другому поверсі якого мешкали господарі, а на першому поверсі - дві квартири для постояльців. Одну з них наймали батьки Лесі Українки.

Вперше переступивши поріг своєї нової київської квартири, Лариса Косач обійшла її, оглянула й обрала собі кімнату з вікном у двір, подалі від гамірливої вулиці.

Сьогодні Музей Лесі Українки - великий культурно-освітній та науково-дослідний заклад, що збирає, вивчає, експонує та зберігає всі пам'ятки матеріальної

та духовної культури, пов'язані з Лесею Українкою, родиною Косачів, Старицьких, Лисенків.

В музеї зберігаються унікальні речі, які бережуть тепло рук людей, що користувалися ними колись, і ті, які розшукані і подаровані музею. Вінчальний вінок Лесиної матері і перші книги, які Леся й Михайлик читали колись, розмальований українським орнаментом конвертик для рукопису, у який дівчата з родини Косачів вкладали свою літературну працю, записничок так рано померлої Лесиної бабусі Марії Чернявської-Косач, перші поетичні збірки Лесі Українки і ручка, прикрашена блакитною емаллю з квіткою лотоса на кінці, - та, якою творилася «Лісова пісня»... Портрет Михайла Драгоманова 90-х років XIX століття і рама з кольоровим склом, яка залишилася від дачі Косачів у Зеленому Гаю на Полтавщині, унікальна афіша 1909 року про вечір Лесі Українки в київській «Просвіті» і закордонний паспорт письменниці, манишка із сорочки, яку мала ще Лариса вишивала для тата, і перша українська вишиванка небожа (ще немовлятка!) Михайлика Кривинюка, вишита його тіткою Лесею, Святе Письмо з дому Карпових-Квіток і її діти-драми, як вона їх називала, у рукописах і першодруках...

А ще Музей - це особистості, які його створили, які творять і плекають його щодня. І об'єднує цих людей величезна самовіддана любов до жінки, яка всіх їх поєднала під одним дахом.

Друга київська адреса Лесі, її духовний дім - Публічна бібліотека імені Лесі Українки, створена в 1944 році.

Публічна бібліотека імені Лесі Українки - державний бібліотечно-бібліографічний, інформаційний та культурно-просвітницький центр Києва. Книжковий фонд бібліотеки складає понад 700 тис. примірників. З 1993 року бібліотека запровадила в практику роботи комп'ютерні технології, здійснює планомірне переведення довідково-бібліографічного апарату на електронні носії. Електронний каталог бібліотеки налічує 70000 записів. З 1998 року каталог виставлено для вільного доступу в мережі Інтернет.

Та головна місія бібліотеки, її честь, обов'язок і совість - Леся Українка. Бібліотека має і постійно поповнює свій фонд творами Лесі Українки, веде пошукові бібліографічні розвідки, має електронну базу даних. Вшановує пам'ять Лариси Косач в день її народження та поминальний день на Байковому кладовищі.

2001 рік оголошено ЮНЕСКО роком Лесі Українки. Її ім'я, її слово звучатиме різними мовами на всій планеті Земля.

Наш показчик - спільна праця музею та бібліотеки, це наша шана Ларисі Петрівні Косач, що нарекла себе Українкою.

А.Діба
Т.Голіченко

Коло зацікавлень Алли Диби, незважаючи на позірну вузькість тематики, насправді вельми широке, бо пов'язане, перш за все, з ім'ям Лесі Українки. Але ж сам предмет зацікавлень дослідниці - то історія української літератури ХІХ - початку ХХ століть, бо сама Леся Українка була motto поступової літератури (і досі дивуємося її сучасности, сьогопотребности!), а навколо зосереджувалися найвидатніші імена: Лисенки, Старицькі, Драгоманови, а ті, в свою чергу, озпросторювалися іншими славними іменами.

Юрій Хорунжий

* * *

Понад 200 публіцистичних та критичних статей, нарисів, літературознавчих есе - такий творчий доробок Алли Диби за 20 років її подвижницької праці на ниві української культури, зокрема - в царині лесезнавства.

Для творчості А.Диби, наскільки я спостеріг, притаманні такі риси, як національний патріотизм, правдивість, чесність, принциповість і високий професіоналізм дослідника та публіциста.

Сергій Плачинда

* * *

Вже 25 років як Алла Диба прийшла в Київський музей Лесі Українки, сьогодні це - Музей видатних діячів української культури, в якому працює й досі, надрукувавши за цей час майже 250 статей в багатьох журналах і газетах України. До речі, не лише України, - Алла Диба публікується і в інших країнах, зокрема в Беларусі, в Канаді. Переважна більшість публікацій присвячена Лесі Українці, розкриттю маловідомих і невідомих обставин її життя і творчості. Алла Диба є справді провідним спеціалістом і чимало в ділянці лесезнавства прояснила. Втім, її зацікавлення цим не обмежується: вона ретельно досліджує все коло знайомих і родичів Лесі Українки. Батько Петро Косач, сестра Ізидора Косач-Борисова, Михайло Кривинюк, Віра Крижанівська-Тучапська, Сергій Мержинський, Марія Собіневська-Бешкурова - герої нарисів Алли Диби. Вона вводить у науковий обіг нові факти, нові імена, збагачує читача не лише відомостями, а й новими трактовками. Без доробку Алли Диби неповним було б наше уявлення про Лесю Українку.

Леонід Череватенко

Біографічна довідка

Рід Алли Диби походить від козацького писаря і від поміщика-мецената Тарновського та благочинного Каневського. Священники й учителі, інженери й агрономи, сестри милосердя й залізничники, військові та хлібороби були її предками.

Алла Георгіївна Диба народилася 29 травня 1951 року в м. Києві. Закінчила філологічний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка.

З 5 листопада 1975 року працює на посаді наукового співробітника Київського музею Лесі Українки (1988 р. реорганізовано у відділ Музею видатних діячів української культури), виконувала обов'язки старшого наукового співробітника, завідувача відділу науково-дослідної та експозиційної роботи, а з 1992 року - провідного наукового співробітника.

Алла Диба - автор рецензій на книги Я.Басіна «Зов Прометей» (Мінськ: Мастацкая літаратура, 1987), А.Погрібного «Борис Грінченко» (К.: Дніпро, 1988), Н.Суровцової «Спогади» (К.: Вид-во ім. Олени Теліги, 1996), Адлера Короліва «Страчені хмари» (К., 1997).

Як науковець-літературознавець формувалася під впливом знаних учених і колег - музейних працівників Леоніли Міщенко, Федора Погребенника, Зіни Генік-Брезовської, Михайлини Коцюбинської, Євгенії Дейч, Ангеліни Полотай, Юрія Хорунжого, Олеся Шевченка, Івана Ільєнка, Вадима Скуратівського, Григорія Аврахова, Аркадія Драка, Зінаїди Тарахан-Берези, Ніни Россошинської, Богдана Рильського.

Бере участь у радіопередачах, читає лекції, публікує статті за тематикою власних пошуків (має їх уже понад 200). Для газети «Українська мова й література» підготувала додаток (1999 р., число 13), у якому вмістила роботи колег-лесезнавців та свою статтю і повість «Далека принцеса» (за матеріалами біографії Лесі Українки).

У приватних та державних архівах розшукала і ввела до наукового обігу цінні матеріали до біографій С.Мержинського та П.Тучапського, В.Крижанівської, П.Косача, І.Косач, М.Собіневської (Бешкурової), родини Александрових, гуртка «Плеяда».

Першою зробила дослідження і представила широкому загалові слідчі справи родини Косачів, яка зазнала репресій у радянські роки. Стала одним з ініціаторів і авторів відповідних документів щодо найменування вулиць іменами Лесі Українки та Сергія Мержинського в м.Мінську.

З 1999 року - член Національної Спілки письменників України, бере активну участь в роботі творчого бюро літературного об'єднання «Радосинь».

З березня 2000 року Алла Диба працює також у відділі рукописів та текстології Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України.

Має чимало творчих задумів, нереалізованих ще планів, безмежно любить справу, якій себе присвятила. Як розповідає сама Алла Диба, одного дня 1975 року вчителька і друг Ніна Петрівна Борсук привела її, випускницю філологічного факультету Київського державного університету, в двоповерховий будинок на вулиці Панаса Саксаганського в Києві. Ця подія визначила подальшу долю молодого спеціаліста-філолога.

Алла Диба прийшла в оселю Лесі Українки, працює в ній вже 25 років і вірить, що доля її назавжди пов'язана з іменем тендітної жінки світового масштабу - Лесею Українкою.

До біографії Алли Диви

- 1951 р.,
29 травня** Народилася у м. Києві
- 1958-1968 рр.** Навчання у середній школі смт Буча, Київської області
- 1968-1969 рр.** Навчання на підготовчих курсах до КДУ ім.Т.Г.Шевченка
- 1969-1975 рр.** Навчання на вечірньому відділенні філологічного факультету КДУ (спеціальність – українська мова та література)
- Злистоп. 1975 р.** Науковий працівник Київського музею Лесі Українки
- 1996-2001 рр.** Підготовлено у співавторстві з Леонідом Мазуром книгу документальних нарисів “Косачі: триумф і трагедія роду”, нариси з якої частково публікуються у періодиці
- 1999 р.** Член Національної Спілки письменників України
- 1999 р.,квітень** Оpubлікована повість для родинного читання про Лесю Українку “Далека принцеса”
- 1999-2000 рр.** Підготовлено першу поетичну збірку “Заметіль яблунева”, окремі вірші з якої вже публікувалися у періодиці
- 2000 р.** Член творчого бюро літературного об'єднання “Радосинь”, яке діє при НСПУ (керівник - письменник Дмитро Чередниченко). В об'єднанні “Радосинь” Алла Дива активно працює вже 5 років.
- 3 березня
2000 р.** Науковий працівник відділу рукописів та текстології інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, де відповідає за обслуговування дослідників у фондосховищі з персональними архівами класиків української літератури. Працює і у Музеї Лесі Українки

Хронологічний покажчик праць А.Диви

1978

Присвячено Лесі Українці // Вечір. Київ.-1978.-11 лип.- С.3.

Повідомлення про виставку «Леся Українка в радянському образотворчому мистецтві» у Київському музеї Лесі Українки.

1979

Запрошує виставка // Літ. Україна.-1979.-26 черв.

Повідомлення про виставку «75 років з дня смерті М.П.Старицького» у Київському музеї Лесі Українки.

Країна осяйна // Прапор комунізму.-1979.-13 листоп.

Повідомлення про виставку «Леся Українка і діти» у Київському музеї Лесі Українки.

Слово, мов криця // Прапор комунізму.-1979.-7 лют.

Повідомлення про виставку «Леся Українка і російський читач» у Київському музеї Лесі Українки.

1980

«Мої поезії живуть» // Прапор комунізму.-1980.- 10 черв.

Повідомлення про виставку творів художника Василя Завгороднього у Київському музеї Лесі Українки.

Народжено натхненням // Літ. Україна.- 1980.- 13 лют.

Повідомлення про виставку «Василь Завгородній. Живопис. Графіка. Дерев'яна скульптура» у Київському музеї Лесі Українки.

1981

"На олтар дружби": Нові штрихи великої біографії // Літ. Україна.-1981.-6 берез.

Нарис про дружбу Лесі Українки та Сергія Мержинського з використанням нових архівних матеріалів.

Тепло рідного дому // Дошк. виховання.- 1981.- № 8.- С.29.

Нарис про виховання дітей у сім'ї Гоциків-Диб, родинні традиції та ідеали.

1982

Експонати з минулого століття: Леся Українка в Києві // Молода гвардія.-1982.-27 жовт.

Розвідка про перебування Лесі Українки в Києві, спілкування з родиною Сікорських-Вишинських та повідомлення про виставку «Леся Українка в Києві» у Київському музеї Лесі Українки.

Київська провесна Лесі Українки // За будівельні кадри.-1982.-24 черв.

Розвідка про перебування Лесі Українки в Києві.

1983

Всього лише чуткість проявить // Труд.- 1983.- 28 дек.
Стаття-роздум про людяне, чуйне ставлення до співробітників у трудових колективах.

До цілющого джерела // Вечір. Київ.-1983.-21 черв.
Повідомлення про експонати Київського музею Лесі Українки, друзів музею.

Її любові сила // Рад. жінка.-1983.- № 8.-С.14-15.
Нарис про людські якості Лесі Українки, її спілкування з дітьми, друзями, рідними.

Їх вітав Ленін // Прапор комунізму.-1983.-7 квіт.
Розвідка про дружбу Лесі Українки з Павлом Тучапським, спілкування Київського музею Лесі Українки з родиною Шведових-Тучапських.

Нові експонати Лесиного дому // Літ. Україна.-1983.-13 жовт.
Повідомлення про одержаний Київським музеєм Лесі Українки архів щирого приятеля Лесі Українки - російського письменника Євгена Чирикова.

«Осінні гнізда» // Літ. Україна.-1983.-13 січ.
Повідомлення про нову поетичну збірку білоруського поета Сергія Граховського «Осінні гнізда» та вміщену в ній поему «Розлука на світанні», присвячену Лесі Українці та Сергію Мержинському.

Слово, мов криця // Прапор комунізму.-1983.-25 жовт.
Повідомлення про свято «Лесіаоба» («Лесин день», «Лесин час») у Грузії, присвячене Лесі Українці.

"Я піду на волю проти рабства" // Прапор комунізму.-1983.-9 серп.
Повідомлення про одноіменну виставку у Київському музеї Лесі Українки, присвячену спілкуванню Лесі Українки з соціал-демократами, її власній революційній роботі.

1984

В дар музею // Вечір. Київ.-1984.-9 лип.
Повідомлення про подаровану Київському музею Лесі Українки письменником Іваном Шаповалом палицю, яку свого часу у Єгипті Леся Українка подарувала історикові Дмитру Яворницькому.

До біографії С.К.Мержинського // Леся Українка: Публікації. Статті. Дослідження.- К., 1984.-С.180-183.
Наукове дослідження про нові архівні знахідки до біографії друга Лесі Українки - Сергія Мержинського.

До цілющого джерела: Літ.-мемор. музей Лесі Українки в Києві // Укр. мова і л-ра в шк.-1984.- № 5.-С.74-77.

Нарис про роботу Київського музею Лесі Українки і скарби, представлені в експозиції та фондах музею.

Імена, що не вмирають // Літ. Україна.-1984.-19 лип.

Розвідка про архів родини Старицьких та повідомлення про виставку у Київському музеї Лесі Українки, присвячену 80-річчю від дня смерті Михайла Старицького.

[Сто літ імені Леся Українка]// Гамарджвебіс гза.-1984.-№146.

Повідомлення про сторіччя першої публікації Лариси Косач під псевдонімом "Леся Українка", початок літературної творчості і майбутні здобутки.

Публікація грузинською мовою – переклад з російського оригіналу.

1985

Іскри вогню великого // Літ. Україна.-1985.-6 черв.- С.8.

Нарис про вихованку родини Карпових-Квіток - Марію Собіневську (Бешкурову), унікальні матеріали, які вона передала до Київського музею Лесі Українки.

Маленький друг Лесі Українки // Кавказ. здравниця.-1985.-3 апр.- С.4.

Нарис про вихованку родини Карпових-Квіток - Марію Собіневську (Бешкурову).

Нове у Київському домі Лесі Українки // Гамарджвебіс гза.- 1985.- № 43.- С.3.

Повідомлення про роботу Київського музею Лесі Українки, нові експонати.

Публікація грузинською, переклад з російського оригіналу.

"Свяцілі у змроку тільки дзве душы..." // Літаратура і мастацтва.-1985.-7 черв.- С.16.

Нарис про дружбу Лесі Українки з Сергієм Мержинським, перебування Лесі Українки у Мінську, вшанування пам'яті Лесі Українки та Сергія Мержинського у Білорусії, нові архівні знахідки за цією тематикою.

У назві використана цитата з поеми Сергія Граховського «Розлука на світанку».

Співацці досвітніх вогнів // Літ. Україна.-1985.-10 січ.- С.7.

Повідомлення про наукову конференцію у Київському музеї Лесі Українки, присвячену сторіччю псевдоніму «Леся Українка» та першої публікації майбутньої письменниці.

Унікальний архив передан в Киев семьей горьковчан Чириковых // Горьк. правда.- 1985.-26 июля.- С.7.

Повідомлення про виставку «Свідок її мінських трудів і днів» (Леся Українка та Євген Чириков) у Київському музеї Лесі Українки та матеріали архіву Чирикових.

Щедрий дарунок // Літ. Україна.-1985.-28 лют.- С.7.

Повідомлення про виставку «Свідок її мінських трудів і днів» у Київському музеї Лесі Українки, присвячену знайомому Лесі Українки, російському письменнику Євгенові Чирикову. Виставка створена на оригінальних матеріалах його архіву, переданого до Київського музею родиною письменника з міста Горького (Нижнього Новгород), Росія.

Публікація під псевдонімом Гоцик Алла.

Who are you, Maria Beshkurova? // News from Ukraine.- 1985.- № 45.- С.7.
Розвідка про вихованку родини Карпових-Квіток Марію Собіневську (Бешкурову).
Публікація англійською, переклад з українського оригіналу.

1986

Ждем сообщений о Лесе Украинке // Коммунист(Саратов).-1986.-17 сент.
Повідомлення про нові матеріали Київського музею Лесі Українки, присвячені родині знайомих Лесі Українки Александрових, пошуки нащадків цієї сім'ї.

"Слухай тьотю Лесю" // Рад. освіта.-1986.-28 лют.- С.4.
Розвідка про вихованку родини Карпових-Квіток Марію Собіневську (Бешкурову), її долю по смерті Лесі Українки та публікація фото Марусі Собіневської 1903 року.
Публікація під псевдонімом Гоцик Алла. Авторська назва «Слухайся тьотю Лесю і Кльоню» - цитата з листа Феоктисти Карпової до маленької Марусі Собіневської.

У вінок пам'яті поетеси // Рад. Волинь.-1986.-18 лют.- С.4.
Розвідка про вихованку родини Карпових-Квіток Марію Собіневську (Бешкурову) та матеріали, передані нею до Київського музею Лесі Українки.

Lesya's «Galaxies» will shine forever = [Вічне світло "Плеяди"] // News from Ukraine.- 1986.- № 8.- С.6.

Розвідка про участь Лесі Українки у роботі гуртка «Плеяда» та одноіменний вечір у Київському музеї Лесі Українки, присвячений 115-й річниці від дня народження письменниці.

1987

В Киевском литературно-мемориальном музее Леси Украинки // Сов. архивы.-1987.- № 4.-С.93.

Повідомлення про те, що Київським музеєм Лесі Українки з Горького (Нижнього Новгороду), Росія одержано архів приятеля поетеси, письменника Євгена Чирикова.

1988

Безсмертні традиції побратимства // Рад. Волинь.-1988.-19 січ.- С.3.
Повідомлення про перебування Лесі Українки у Мінську, вшанування її пам'яті у Білорусії.

"На любові мідних підвалинах..." // Трибуна лектора.-1988.- № 8.-С.35.
Нарис про скарби фондів Київського музею Лесі Українки, окремі колекції друзів музею.

Keeping alive the memory of Lesiya Ukrainka = [Плекаючи пам'ять про Лесю Українку] // News from Ukraine.- 1988.- № 29.- С.7.

Повідомлення про відзначення 75-річчя від дня смерті Лесі Українки в Україні та Грузії.

Того великого вогню і смерть не погасила (Яков Басин. Зов Прометей.-Минск, Мастацкая літаратура, 1987) //Рад.прапор.-1988.-12 жовт.-С.4

Рецензія на повість про Лесю Українку та Сергія Мержинського білоруського лікаря та журналіста Якова Басіна.

1989

Там жила Лесина мама // Вечір. Київ.-1989.-2 серп.- С.3.

Повідомлення про необхідність збереження будинку № 6 на вулиці Овруцькій у Києві, в якому жила та померла мати Лесі Українки письменниця Олена Пчілка.

1990

Бьлі сябрамі Лесі Українкі // Літаратура і мастацтва.-1990.-9 берез.- С.16.

Нарис про приятелів Лесі Українки родину Александрових, нові архівні знахідки за цією тематикою.

Публікація білоруською - переклад з російського оригіналу.

"Він був другом її ідей...": Леся Українка і С.К.Мержинський // Укр. мова і л-ра в шк.-1990.- № 1.-С.78-83.

Нарис про дружбу Лесі Українки з Сергієм Мержинським, нові архівні матеріали до біографії С.К.Мержинського.

Де щастя і горе сплелись // Рад. Волинь.-1990.-31 січ.- С.4.

Розвідка про дружбу Лесі Українки з Сергієм Мержинським, її перебування у Мінську та вшанування пам'яті Лесі Українки та Сергія Мержинського у Білорусії.

Їй так личило ім'я Віра // Рад. жінка.-1990.- № 12.-С.6-8.

Вступна стаття та публікація спогадів Наталі Жданович про знайому Лесі Українки Крижанівську-Тучапську, фотографій та листів Віри Тучапської до подруги Катерини Камінер (Ліндфорс).

Поріг болочий і священний // Вечір. Київ.-1990.-10 квіт.- С.3.

Розвідка до 30-річчя створення Київського музею Лесі Українки. Про роботу музею, його друзів, працівників, унікальні експонати і творчі плани.

1991

Відкриваючи Лесю заново // Комуніст України.-1991.- №4.-С.68-73.

Нарис про Лесю Українку - особистість, її суспільно-політичні погляди, ставлення до марксизму.

Перша стаття з циклу «Соратники». Авторська назва «Їй боліло наше сьогодні».

Людина великих здібностей і знань // Комуніст України.-1991.- № 6.-С.48-52;С.73-

Нарис про знайомого Лесі Українки Павла Тучапського, нові архівні матеріали до його біографії.

Третя стаття циклу «Соратники».

Открывая Лесю заново // Коммунист Украины.-1991.- №4.-С.68-73.

Нарис про Лесю Українку - особистість, її суспільно-політичні погляди, ставлення до марксизму.

Перша стаття з циклу «Соратники». Переклад з українського оригіналу.

Побратим // Комуніст України.-1991.-№8.-С.84-88.

Нарис про дружбу Лесі Українки з Михайлом Кривинюком та матеріали листування письменниці, документів департаменту поліції та фондів музею Лесі Українки у Києві.

П'ята (остання) стаття циклу «Соратники».

Революционер-романтик // Комуніст України.-1991.- № 4.-С.73-77.

Нарис про дружбу Лесі Українки з Сергієм Мержинським, нові архівні матеріали до біографії С.К.Мержинського.

Друга стаття циклу «Соратники».

Революционер-романтик // Коммунист Украины.-1991.- № 4.-С.73-77.

Нарис про дружбу Лесі Українки з Сергієм Мержинським, нові архівні матеріали до біографії С.К.Мержинського.

Друга стаття циклу «Соратники». Переклад з українського оригіналу.

"Суб'єктеса" // Комуніст України.-1991.- № 7.-С.74-78.

Нарис про знайому Лесі Українки Віру Крижанівську-Тучапську, нові архівні матеріали до її біографії.

Четверта стаття циклу «Соратники».

"Суб'єктесса" // Коммунист Украины.-1991.- № 7.-С.74-78.

Нарис про знайому Лесі Українки Віру Крижанівську-Тучапську, нові архівні матеріали до її біографії.

Четверта стаття циклу «Соратники». Переклад з українського оригіналу.

Человек больших способностей и знаний // Коммунист Украины.-1991.- № 6.-С.48-52.

Нарис про знайомого Лесі Українки Павла Тучапського, нові архівні матеріали до його біографії.

Третя стаття циклу «Соратники». Переклад з українського оригіналу.

1992

Солдаты слушают Лесю // Культура і життя.-1992.-21 берез.- С.1.

Повідомлення про творчу зустріч з військовослужбовцями київської військової частини № 12662, присвячену Лесі Українці.

Повідомлення про наукове зібрання у Київському музеї Лесі Українки, присвячене пам'яті вченого і приятеля родини Косачів Володимира Міяковського, про матеріали, одержані музеєм, про спілкування Косачів та Міяковських, публікація двох фото В.Міяковського, на одному з яких він у дитинстві поруч з двоюрідним братом майбутнім українським композитором Борисом Лятошинським.

Дяба А., Щербанюк І. Повернення з небуття // Київ. вісн.-1993.-6 берез.- С.3.

Повідомлення про знайомого Лесі Українки, видатного громадського діяча та педагога Володимира Науменка, унікальну фотографію з фондів Музею Миколи Лисенка та її публікація.

Лесні коралі // Жінка.-1993.- № 2.-С.6-7.

Нарис про вихованку родини Карпових-Квіток - Марію Собіневську (Бешкурову), матеріали, одержані від неї Київським музеєм Лесі Українки, публікація двох фотографій М.Бешкурової та зразка вишивки Лесі Українки, який Бешкурова подарувала Київському музею Лесі Українки.

Наша гірка дорога до Лесі Українки: Спроба осмислення проблеми // Жіночий світ[Канада]. -1993.- № 7-8.-С.4-10.

Нарис про долю родини Лесі Українки по смерті письменниці, долю її архіву, нові надходження до фондів музею, меморіальних речей письменниці та її сім'ї.

Наша гірка дорога до Лесі Українки:[Про рідню Лесі Українки]// Визвол.шлях.- 1994.-№4.-С.479-489.

"Чи згадали хоч раз ви про мене?..": Кого любила і ким жила велика й незламна Леся Українка // Пробудження.-1993.- № 23.-С.7; №24.-С.6.

Нарис про перебування Лесі Українки та її родини у Києві (Сирець та Лук'янівка). У назві використана цитата з вірша Лесі Українки, присвяченого М.В.Кривинюку.

When you see Ukraine - say hello! = [Побачиш Україну - привітай!] // News from Ukraine.- 1993.- № 19.- С.2.

Повідомлення про відвідини України та Київського музею Лесі Українки дружиною онука Ізидори Косач-Борисової п.Дунею Сергієвою із США. З публікацією фото Д.Сергієвої у музеї.

У назві використана цитата з «Боярині» Лесі Українки.

1995

Попевіряння роду Косачів-Драгоманових // Зона.-1995.- № 9.-С.53-61.

Нарис про долю родини Лесі Українки після її смерті, долю архіву письменниці.

Петро Антонович Косач - батько Лесі Українки та громадський діяч: Сторінки до біографії // Тези наукових читань "Родина Косачів на історико-культурному тлі XIX- XX ст.".-К., 1995.-С.19-20.

Тези виступу.

1996

Белібердо Юрія Ключа у журналі "Лель" // Віче (м.Луцьк).-1996.-26 верес.- С.8-9.

Полемічний відгук на публікацію Юрія Ключа (Григоренка) "Лібідо поетеси" (журнал "Лель", 1995, №5). Щодо окремих аспектів особистісного та творчого феномену Лесі Українки.

Гірка дорога повернення: Спроба осмислення проблеми // Просвіта.- 1996.- 17 лют.- С.4.

Під рубрикою «І дух нові напише нам скрижалі».

Розвідка про долю родини Лесі Українки та архіву письменниці після її смерті.

Донна Ізидора з роду Косачів // Час/Time.-1996.-12 квіт.- С.12.

Нарис про життєвий шлях сестри Лесі Українки Ізидори Косач-Борисової з використанням неопублікованих раніше архівних документів.

Розділи «Її фотопортрети розкуповувалися як твори мистецтва», «Інженерші, які в усьому перевершили інженерів», «Біла гусь» з лебединого клину», «Вічна українка з Києва» подано у варіантах редакції.

Дыба А., Деревянко Ю. Сын земли мглинской // Заветы Ильича.-1996.-15 лют.- С.2-3.

Нарис до 150-річчя від дня народження батька Лесі Українки Петра Косача. Сторінки біографії, краєзнавчі дослідження.

Тасмичий незнайомец: Лікар Лесі Українки // Ваше здоров'я.-1996.-9-15 листоп.- С.12.

Розвідка про лікаря Лесі Українки Йосипа Дейча, спілкування з Київського музею Лесі Українки з родиною Дейчів, одержання унікальних матеріалів, публікація портрету Й.Дейча.

Українка з Києва: До біографії сестри Лесі Українки Ізидори Косач-Борисової // Леся Українка та родина Косачів у контексті української культури.-Колодажне, 1996.- С.16-17.

"Я син народу, що вгору йде..." // Демокр. Україна.- 1996.- 26 верес.

Повідомлення про виставку, присвячену 140-річчю Івана Франка у Державному музеї літератури України, створену на основі матеріалів цього музею, а також приватної колекції літературознавця Федора Погребенника, відділу рукописів музею літератури ім.Шевченка НАН України, ЦДІА України у Києві, Львівського музею Івана Франка, Національної бібліотеки ім. В.Вернадського та інших джерел.

"Я України долю бачу" // Хрещатик.-1996.-8 жовт.- С.7.

Розвідка про знайомого Лесі Українки, видатного громадського діяча та письменника Олександра Кониського та повідомлення про виставку у Київському музеї Лесі Українки на основі матеріалів, одержаних музеєм Лисенка з родини Кониських.

У назві використана цитата О.Кониського.

1997

Аксіома абсурду, або Дещо про проблеми страусів // Час/Time.-1997.-9-15 жовт.- С.10.

Науково-публіцистичний нарис - полемічний виступ з приводу публікацій Юрія Ключа "Лібідо поетеси" ("Лель", 1995, №5) та Олесь Бузини "Была ли Леся Украинка лесбиянкой?" ("Киевские ведомости", 1997, 13 сент.)

Авторський варіант назви "Аксіома абсурду, або Дещо до проблеми страусів у незалежній Україні".

Батько: До біогр. Петра Косача // Укр. мова та л-ра .-1997.- № 6.- С.4-5.

Нарис - спроба створення документального портрету громадського діяча, правозахисника, батька Лесі Українки Петра Косача.

Доньки свого народу // Слово і час.- 1997.- № 2.- С.65-68.

Розповідь про роботу літературно-музичного лекторію "Визначні жінки України" у Центральній Освітнянській бібліотеці України.

Літопис болю: Народження: Трагічне Водохреща: Боротьба в ім'я життя // Ваше здоров'я.-1997.-5 берез.- С.6.

Нарис про початок хвороби Лесі Українки, лікування, першу операцію.

"Приязнь, яка пододала смерть": Лариса Косач і Людмила Старицька: Сторінки дружби // Твоєму йменню вічно пламенію: Матеріали наук. конф. до 125-річчя від дня народження Лесі Українки (м.Новоград-Волинський, 24 лют. 1996 р.).-Новоград-Волинський, 1997.-С.67-69.

Текст виступу на конференції.

Чи припустимі зухвали експерименти?.. // Слово і час.-1997.- № 2.-С.23-28.

Публіцистичний виступ з приводу публікації Юрія Ключа (Григоренка) "Лібідо поетеси" у журналі "Лель", №5 за 1995 р. щодо окремих аспектів особистісного та творчого феномену Лесі Українки на матеріалах листування письменниці, документів, свідчень сучасників.

1998

"Біблія і українська література" // Освіта України.- 1998.- № 49.- С.9.

Інформація про книгу Віри Сулими "Біблія і українська література" та її репрезентацію у Державному музеї літератури України.

Великдень у Сполучених Штатах // Віче.-1998.-16 квіт.- С.29.

Нарис про побут, спілкування, харчування, родинні проблеми трьох дружніх українських сімей Косачів, Старицьких та Лисенків за матеріалами листування та спогадів сучасників.

Доля рідних Лесі Українки // Освіта України.- 1998.- № 44.- С.11.

Нарис про долю сім'ї Лесі Українки по смерті письменниці, розповідь про матеріали слідчих справ Косачів, поневіряння у радянських тюрмах та таборах, тяжку дорогу еміграції.

Трагедія Ізидори Косач // Волинь.-1998.-30 квіт., 5 трав., 9 трав., 12 трав.

Публікація дослідження про долю родини Косачів по смерті Лесі Українки на матеріалах слідчих справ сім'ї Косачів у Центральному державному архіві громадських об'єднань України, листування рідних письменниці, спогадах, документальних дослідженнях колєг-літературознавців.

1999

Високе небо Миколи Лукаша // Вечір. Київ.- 1999.-4 груд.- С.4.

Публікація про вечір пам'яті видатного українського майстра перекладу у Державній бібліотеці України для юнацтва.

Вічна мати України: До 150-річчя від дня народження Олени Пчілки // Нар. армія.- 1999.- 17 серп.(№ 152).- С.4.

Документальний нарис про письменницю і вченого, громадську діячку та видавця, матір Лесі Українки Ольгу Косач (Олену Пчілку).

Дві великі Українки // Дивослово.- 1999.- № 2.- С.16-17.

Порівняльні роздуми щодо двох творчих особистостей і сучасниць Лесі Українки та Софії Русової.

Документи про Максима Мережинського - лікаря і порадника Лесі Українки у фондах Державного архіву м. Києва // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. праць. - К., 1999.- Вип.1.-С.163-166.

У співпраці з Сергієм Карамашем.

«Живий любові дар» // Слово і час.- 1999.- № 10.- С.17-18.

Про святкування у Луцьку та Колодяжному 150-ліття Олени Пчілки, наукову конференцію та збірник «Олена Пчілка і Волинь».

І нарекла себе Оленою Пчілкою...: До 150-річчя від дня народження письменниці // Літ. Україна.- 1999.- 24 черв.(№ 25).- С.3.

Нарис про звитяжне життя письменниці і вченого, видавця й громадської діячки, матері Лесі Українки Ольги Косач (Олени Пчілки) та вечір, присвячений її ювілею, який підготували Публічна бібліотека ім. Лесі Українки та Київський музей Лесі Українки.

Леся Українка на київській сцені // Слово і час.- 1999.- № 2.- С.79-81.

Роздуми літературознавця над спектаклями Київського камерного театру («І все-таки я тебе зраджу» («Леся») - п'єса Неди Неждани) та театру «Сузір'я» («Зачароване коло» або «Колискова для Лесі») - п'єса Катерини Демчук).

Леся Українка на київській сцені // Слово і час.- 1999.- № 8.- С.33-36.

Роздуми літературознавця над спектаклями «На полі крові» у театрі «Перетворення», «Бояриня» у Національному Академічному Державному драматичному театрі ім. Івана Франка та «На руїнах» у Єврейському музично-драматичному камерному театрі.

Леся Українка на сцені єврейського театру // Евр. вести.-1999.- № 9-10.-С.3.

Нарис про постановку драматичної поеми «На руїнах» в Єврейському музично-драматичному камерному театрі.

Леся Українка у Відні: [Виступ на наук.-практ.конф. 29-30 черв.1999 р. У Луцьку]// Олена Пчілка і Волинь: Матеріали наук.-практ.конф.29-30 черв.1999 р.-Луцьк,1999.-С.61-68.

Моїй учительці - 90 // Витоки.- 1999.- № 6.- С.6.

Нарис про вчительку й літературознавця, колишнього працівника Київського музею Лесі Українки Ніну Петрівну Борсук.

Не Сергій Петрович і навіть не Мержинський... // Укр. мова та л-ра.- 1999.- № 18.- С.1.

Нарис про фотографії Сергія Костянтиновича Мержинського, помилки у публікаціях про нього. Публікації фотопортрета Мержинського 1899 року, подарованого ним Ользі Косач-Кривинюк (вперше представлено і зворот фото з автографом).

Олександрові Дуна - 70 // Літ. Україна.- 1999.- 16 груд.(№ 45).- С.5.

Нарис про видатного українського літературознавця, лесезнавця Олександра Дуна, який мешкає у Таджикистані.

Пан Максим з містечка Ставище // Наша віра.- 1999.- № 5.- С.7.

Нарис про журналіста і вченого, письменника та дипломата, побратима Лесі Українки Максима Славинського та публікація статті М.Славинського «Шевченко і Біблія» (С.6-7).

Провідник україністики // Евр. вести.- 1999.- № 23-24.-С.4.

Нарис про літературознавця Олександра Дуна.

Родина Лесі Українки - українським бузинам // Укр. мова та л-ра.- 1999.- Квіт.(№ 15-16).- С.40.- Додат. до газ. «Українська мова та література» - «Леся Українка - далека принцеса...»

Полемічний відгук на безглузді публікації про Лесю Українку, зокрема, Олесю Бузини.

“Той, хто тримав вінець...”: [Виступ на наук.-практ.конф. 29-30 черв.1999 р.у Луцьку]// Олена Пчілка і Волинь: Матеріали наук.-практ.конф. 29-30 черв.1999 р. –Луцьк.-1999.-С.68-74.

У Звягель, до Лесиних джерел // Слово і час.- 1999.- № 12.- С.79.

Про свято «Лесині джерела» у Новоград-Волинському, наукову конференцію, присвячену 150-річчю Олени Пчілки, спектакль «А дива не сталося...» за мотивами драматичної поеми Лесі Українки «Одержима», відкриття меморіальної дошки родини Косачів та Будинку-музею Косачів-Драгоманових.

Ще раз про дату народження Олени Пчілки // Слово і час.- 1999.- № 6.-С.18-19.

Пошук за документами та публікаціями літературознавців справжньої дати народження Олени Пчілки - 29 червня 1849 року (17 червня за старим стилем).

2000

«Видатні жінки України» // Освіта України.- 2000.- 5 квіт.(№ 14).- С.10.

Публікація про літературознавчий лекторій Освітянської бібліотеки України у приміщенні Будинку вчителя, присвячений славним дочкам України. Публікація пам'яті невтомного ентузіаста, автора і ведучого цих вечорів Федора Погребенника, видатного українського вченого, письменника, просвітителя.

На жаль, цю статтю в редакції безжально скоротили й перефразували, починаючи від назви (за бажанням Ф.Погребенника та П.Рогової вона мала називатися: «Повернення видатних жінок України на рідну землю»).

Квітка: Штрихи до портрета унікального українського подружжя // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах.- 2000.- № 2.- С.179-185.

Документальний нарис про родину Лариси Петрівни та Климента Васильовича Квіток, їхню спільну працю для української культури.

Питання особистісного і творчого феномену Лесі Українки // Наша віра.- 2000.- № 3.-С.13.

Літературознавчо-філософські роздуми над драматургією Лесі Українки.
У співавторстві з Юрієм Дибкою (Чорноморцем).

Про життя, віддане пісні // Вечір. Київ.- 2000.-28 берез.- С.6.

Публікація про вечір, присвячений 120-річчю від дня народження видатного українського правозахисника й музикознавця, чоловіка Лесі Українки К.Квітки «Музика і фольклор у житті Лесі Українки та Климента Квітки» у Державному музеї літератури, підготовлений разом з Київським музеєм Лесі Українки.

Проілюстровано світлиною автора.

Прощайте, Валентина! // Ренессанс.- 2000.- № 4.- С.169-170.

Нарис-некролог про письменницю, родичку Лесі Українки Валентину Болдиреву-Косач. [Авторська назва: «Прощайте, кузина Валентина!» - кузиною завжди називав Валентину Михайлівну Юрій Косач].

Рідний музей. Освідчення в любові // Укр. мова та л-ра.- 2000.- № 8.- С.7-8.

Документальний нарис про Київ у житті та творчості Лесі Українки, про Київський музей письменниці, його роботу, працівників і друзів, найцікавіші експонати. До 40-річчя відкриття музею (11.04.1960 р.). Проілюстровано фотографіями автора та з фондів музею.

«Ти знову нині у своїй господі» // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах.- 2000.- № 2.- С.176-178.

Нарис про Київський музей Лесі Українки, його нову експозицію.

«60 лет назад произведения Леси Украинки были изъяты из школьных программ, а ее родственники томились в лагерях как враги народа» // Факты и коммент.- 2000.- 6 окт.(№ 184).- С.23.

Нарис про долю творчої спадщини Лесі Українки та її родини за радянської доби.

Музей Лесі Українки в Києві

В гостях у Косачів - Володимир Міяковський // Київ. вісн.-1993.-31 лип.- С.3.

Повідомлення про наукове зібрання у Київському музеї Лесі Українки, присвячене пам'яті вченого і приятеля родини Косачів Володимира Міяковського, про матеріали,

одержані музеєм, про спілкування Косачів та Міяковських, публікація двох фото В.Міяковського, на одному з яких він у дитинстві поруч з двоюрідним братом майбутнім українським композитором Борисом Лятошинським.

В дар музею // Вечір. Київ.-1984.-9 лип.

Повідомлення про подаровану Київському музею Лесі Українки письменником Іваном Шаловалом палицю, яку свого часу у Єгипті Леся Українка подарувала історикові Дмитру Яворницькому.

В Києвском літературно-меморіальному музею Лесі Українки // Сов. архивы.-1987.- № 4.-С.93.

Повідомлення про те, що Київським музеєм Лесі Українки з Горького (Нижнього Новгород), Росія одержано архів приятеля поетеси, письменника Євгена Чирикова.

До цілющого джерсла // Вечір. Київ.-1983.-21 черв.

Повідомлення про експонати Київського музею Лесі Українки, друзів музею.

До цілющого джерела: Літ.-мемор. музей Лесі Українки в Києві // Укр. мова і л-ра в шк.-1984.- № 5.-С.74-77.

Нарис про роботу Київського музею Лесі Українки і скарби, представлені в експозиції та фондах музею.

Ждем сообщений о Лесе Украинке // Коммунист.-1986.-17 сент.

Повідомлення про нові матеріали Київського музею Лесі Українки, присвячені родині знайомих Лесі Українки Александрових, пошуки нащадків цієї сім'ї.

Запрошує виставка // Літ. Україна.-1979.-26 черв.

Повідомлення про виставку «75 років з дня смерті М.П.Старицького» у Київському музеї Лесі Українки.

І нарекла себе Оленою Пчілкою...: До 150-річчя від дня народження письменниці // Літ. Україна.- 1999.- 24 черв.(№ 25).- С.3.

Нарис про звичає життя письменниці і вченого, видавця й громадської діячки, матері Лесі Українки Ольги Косач (Олени Пчілки) та вечір, присвячений її ювілею, який підготували Публічна бібліотека ім. Лесі Українки та Київський музей Лесі Українки.

Імена, що не вмирають // Літ. Україна.-1984.-19 лип.

Розвідка про архів родини Старицьких та повідомлення про виставку у Київському музеї Лесі Українки, присвячену 80-річчю від дня смерті Михайла Старицького.

Країна осяйна // Прапор комунізму.-1979.-13 листоп.

Повідомлення про виставку «Леся Українка і діти» у Київському музеї Лесі Українки.

Лесині коралі // Жінка.-1993.- № 2.-С.6-7.

Нарис про вихованку родини Карпових-Квіток - Марію Собіневську (Бешкурову), матеріали, одержані від неї Київським музеєм Лесі Українки, публікація двох фотографій М.Бешкурової та зразка вишивки Лесі Українки, який Бешкурова подарувала Київському музею Лесі Українки.

«Мої поезії живуть» // Прапор комунізму.-1980.- 10 черв.

Повідомлення про виставку творів художника Василя Завгороднього у Київському музеї Лесі Українки.

Моїй учительці - 90 // Витоки.- 1999.- № 6.- С.6.

Нарис про вчительку й літературознавця, колишнього працівника Київського музею Лесі Українки Ніну Петрівну Борсук.

"На любові мідних підвалинах..." // Трибуна лектора.-1988.- № 8.-С.35.

Нарис про скарби фондів Київського музею Лесі Українки і окремі колекції друзів музею.

Народжено натхненням // Літ. Україна.- 1980.- 13 лют.

Повідомлення про виставку «Василь Завгородній. Живопис. Графіка. Дерев'яна скульптура» у Київському музеї Лесі Українки.

Наша гірка дорога до Лесі Українки: Спроба осмислення проблеми // Жіночий світ[Канада]. -1993.- № 7-8.-С.4-10.

Нарис про долю родини Лесі Українки по смерті письменниці, долю її архіву, нові надходження до фондів музею, меморіальних речей письменниці та її сім'ї.

Нове у Київському домі Лесі Українки // Гамарджвебіс гза.- 1985.- № 43.- С.3.

Повідомлення про роботу Київського музею Лесі Українки, нові експонати.

Публікація грузинською, переклад з російського оригіналу.

Нові експонати Лесиною дому // Літ. Україна.-1983.-13 жовт.

Повідомлення про одержаний Київським музеєм Лесі Українки архів щирого приятеля Лесі Українки - російського письменника Євгена Чирикова.

Поріг болючий і священний // Вечір. Київ.-1990.-10 квіт.- С.3.

Розвідка до 30-річчя створення Київського музею Лесі Українки. Про роботу музею, його друзів, працівників, унікальні експонати і творчі плани.

Присвячено Лесі Українці // Вечір. Київ.-1978.-11 лип.- С.3.

Повідомлення про виставку «Леся Українка в радянському образотворчому мистецтві» у Київському музеї Лесі Українки.

Про життя, віддане пісні // Вечір. Київ.- 2000.-8 берез.- С.6.

Публікація про вечір, присвячений 120-річчю від дня народження видатного українського правозахисника й музикознавця, чоловіка Лесі Українки К.Квітки «Музика і фольклор у житті Лесі Українки та Климента Квітки» у Державному музеї літератури, підготовлений разом з Київським музеєм Лесі Українки.

Проілюстровано світлиною автора.

Рідний музей. Освідчення в любові // Укр. мова та л-ра.- 2000.- № 8.- С.7-8.

Документальний нарис про Київ у житті та творчості Лесі Українки, про Київський музей письменниці, його роботу, працівників і друзів, найцікавіші експонати. До 40-річчя відкриття музею (11.04.1960 р.). Проілюстровано фотографіями автора та з фондів музею.

Слово, мов криця // Прапор комунізму.-1979.-7 лют.

Повідомлення про виставку «Леся Українка і російський читач» у Київському музеї Лесі Українки.

Солдати слухають Лесю // Культура і життя.-1992.-21 берез.- С.1.

Повідомлення про творчу зустріч з військовослужбовцями київської військової частини № 12662, присвячену Лесі Українці.

Співацці досвітніх вогнів // Літ. Україна.-1985.-10 січ.- С.7.

Повідомлення про наукову конференцію у Київському музеї Лесі Українки, присвячену сторіччю псевдоніму «Леся Українка» та першої публікації майбутньої письменниці.

Тасмничий незнайомець: Лікар Лесі Українки // Ваше здоров'я.-1996.-9-15 листоп.- С.12.

Розвідка про лікаря Лесі Українки Йосипа Дейча, спілкування з Київського музею Лесі Українки з родиною Дейчів, одержання унікальних матеріалів, публікація портрету Й.Дейча.

«Ти знову нині у своїй господі» // Укр. мова й л-ра в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах.- 2000.- № 2.- С.176-178.

Нарис про Київський музей Лесі Українки, його нову експозицію.

У вінок пам'яті поетеси // Рад. Волинь.-1986.-18 лют.- С.4.

Розвідка про вихованку родини Карпових-Квіток Марію Собіневську (Бешкурову) та матеріали, передані нею до Київського музею Лесі Українки.

Унікальний архив передан в Киев семье горьковчан Чириковых // Горьк. правда.- 1985.-26 июля.- С.7.

Повідомлення про виставку «Свідок її мінських трудів і днів» (Леся Українка та Євген Чириков) у Київському музеї Лесі Українки та матеріали архіву Чирикових.

Щедрий дарунок // Літ. Україна.-1985.-28 лют.- С.7.

Повідомлення про виставку «Свідок її мінських трудів і днів» у Київському музеї Лесі Українки, присвячену знайомому Лесі Українки, російському письменнику Євгенові Чирикову, виставка створена на оригінальних матеріалах його архіву, переданого до Київського музею родиною письменника з міста Горького (Нижнього Новгорода), Росія.

Публікація під псевдонімом Гоцик Алла.

"Я піду на волю проти рабства" // Прапор комунізму.-1983.-9 серп.

Повідомлення про одноіменну виставку у Київському музеї Лесі Українки, присвячену спілкуванню Лесі Українки з соціал-демократами, її власній революційній роботі.

"Я України долю бачу" // Хрещатик.-1996.-8 жовт.- С.7.

Розвідка про знайомого Лесі Українки, видатного громадського діяча та письменника Олександра Кониського та повідомлення про виставку у Київському музеї Лесі Українки на основі матеріалів, одержаних музеєм Лисенка з родини Кониських.

У назві використана цитата О.Кониського.

When you see Ukraine - say hello! = [Побачиш Україну - привітай!] // News from Ukraine.- 1993.- № 19.- С.2.

Повідомлення про відвідини України та Київського музею Лесі Українки дружиною онука Ізидори Косач-Борисової п.Дунею Сергієвою із США. З публікацією фото Д.Сергієвої у музеї.

У назві використана цитата з «Боярині» Лесі Українки.

Художні спроби, вірші

В гостях у Максима Рильського:[Вірш] // Жива вода.- 1999.- № 3.- С.3.

Далека принцеса. Дітям про Лесю Українку:Докум.повість//Укр.мова та л-ра.-1999.- Квіт.(№15-16).-С.41-80(Додат.).

• Повість для родинного читання про Лесю Українку та її сім'ю.

«Дощем захлинувся лютий...»; «Ззеліяний у мріях...»; «Сивий ранок...»; «Місто і міщани»; «Врата»: [Вірші із зб. «Заметіль яблунева»] // Радосинь.- 1999.- № 5.- С.4.

Пам'яті моїх свекрів:[Вірш] // Евр. вести.- 1999.- № 15-16.-С.2.

Радосинь:[Вірш] // Радосинь.- 1999.- № 6.- С.2.

Стежина до школи:[Вірш] // Ірп. вісник.-1998.- 5 верес.- С.4.

Рецензії

[Рецензія]// Історія України.-2000.-№33.-С.11-12.-Рец.на кн.: Теплоухова Н. Свічення душі.-К.: Генеза,2000.-79 с.

[Рецензія]//Радосинь.-1999.-№4.-С.2.-Рец.на кн.:Королів А.Страчені хмари: Лірика/Передм.Д.Чередниченка, А.М'ястківського.-К.,1997.-120 с.

[Рецензія]//Слово і час.-1997.-№11-12.С.104-107.-Рец. на кн.: Суровцева Н. Спогади.- К.: Вид-во ім. О.Теліги, 1996.- 432 с.

[Рецензія] // Укр.мова і л-ра в шк.-1990.-№7.-С.90-91.- Рец.на кн.:Погрібний А.Г. Борис Грінченко. Нарис життя і творчості.-К.: Дніпро, 1988.-268 с.

[Рецензія]// Рад.прапор.-1988.-12 жовт.-С.4.-Рец.на кн.:Басин Я. Зов Прометей.- Минск: Мастацкая літаратура,1987.-111 с.

До питання української культури

Доньки свого народу // Слово і час.- 1997.- № 2.- С.65-68.

Розповідь про роботу літературно-музичного лекторію "Визначні жінки України" у Центральній Освітнянській бібліотеці України.

"Біблія і українська література" // Освіта України.- 1998.- № 49.- С.9.

Інформація про книгу Віри Сулими " Біблія і українська література" та її репрезентацію у Державному музеї літератури України.

Високе небо Миколи Лукаша // Вечір. Київ.- 1999.-4 груд.- С.4.

Публікація про вечір пам'яті видатного українського майстра перекладу у Державній бібліотеці України для юнацтва.

«**Видатні жінки України**» // Освіта України.- 2000.- № 14.- С.10.

Публікація про літературознавчий лекторій Освітянської бібліотеки України у приміщенні Будинку вчителя, присвячений славним дочкам України. Публікація пам'яті невтомого ентузіаста, автора і ведучого цих вечорів Федора Погребенника, видатного українського вченого, письменника, просвітителя.

На жаль, що статтю в редакції безжально скоротили й перефразували, починаючи від назви (за бажанням Ф.Погребенника та П.Рогової вона мала називатися: «Повернення видатних жінок України на рідну землю»).

Дослідники, популяризатори творчості Лесі Українки

«Осінні гнізда» // Літ. Україна.-1983.-13 січ.

Повідомлення про нову поетичну збірку білоруського поета Сергія Граховського «Осінні гнізда» та вміщену в ній поему «Розлука на світанні», присвячену Лесі Українці та Сергію Мержинському.

Слово, мов криця // Прапор комунізму.-1983.-25 жовт.

Повідомлення про свято «Лесіаоба» («Лесин день», «Лесин час») у Грузії, присвячене Лесі Українці.

Олександрові Дуни - 70 // Літ. Україна.- 1999.- № 45.- С.5.

Нарис про видатного українського літературознавця, лесезнавця Олександра Дуна, який мешкає у Таджикистані.

Провідник україністики // Евр. весті.- 1999.- № 23-24.-С.4.

Нарис про літературознавця Олександра Дуна.

Музей-побратими

Живий любові дар // Слово і час.- 1999.- № 10.- С.17-18.

Про святкування у Луцьку та Колодяжному 150-ліття Олени Пчілки, наукову конференцію та збірник «Олена Пчілка і Волинь».

1996 - рік ювілеїв... // Кур'єр Кривбасу.- 1996.- груд.- С.91-92.

Інформація про виставку, присвячену ювілеєві І.Франка у Державному музеї літератури України у Києві. Авторська назва «Франківська енциклопедія в музейних реліквіях».

У Звягель, до Лесиних джерел // Слово і час.- 1999.- № 12.- С.79.

Про свято «Лесині джерела» у Новограді-Волинському, наукову конференцію, присвячену 150-річчю Олени Пчілки, спектакль «А дива не сталося...» за мотивами драматичної поеми Лесі Українки «Одержима», відкриття меморіальної дошки родини Косачів та Будинку-музею Косачів-Драгоманових.

"Я сні народу, що вгору йде..." // Демокр. Україна.- 1996.- 26 верес.

Повідомлення про виставку, присвячену 140-річчю Івана Франка у Державному музеї літератури України, створену на основі матеріалів цього музею, а також приватної колекції літературознавця Федора Погребенника, відділу рукописів музею літератури

ім.Шевченка НАН України, ЦДІА України у Києві, Львівського музею Івана Франка, Національної бібліотеки ім. В.Вернадського та інших джерел.

Леся Українка на театральній сцені

Леся Українка на київській сцені // Слово і час.- 1999.- № 2.- С.79-81.

Роздуми літературознавця над спектаклями Київського камерного театру («І все-таки я тебе зраджу» («Леся») - п'єса Неди Неждани) та театру «Сузір'я» («Зачароване коло» або «Колискова для Лесі» - п'єса Катерини Демчук).

Леся Українка на київській сцені // Слово і час.- 1999.- № 8.- С.33-36.

Роздуми літературознавця над спектаклями «На полі крові» у театрі «Перетворення», «Бояриня» у Національному Академічному Державному драматичному театрі ім. Івана Франка та «На руїнах» у Єврейському музично-драматичному камерному театрі.

Леся Українка на сцені єврейського театру // Евр. вести.-1999.- № 9-10.-С.3.

Нарис про постановку драматичної поеми «На руїнах» в Єврейському музично-драматичному камерному театрі.

Публікації, в яких згадується творчий доробок Алли Диви

Борсук Н. Тихе сяйво її душі // Прапор перемоги.- 1991.- 12 жовт.- С.4.

Нарис про життя та наукову діяльність Алли Диви.

Гирак Г. Вечер в Мануаре. Встречи в Голосееве // Вечір. Київ.- 1988.- 9 нояб.- С.4.

Про вечір, присвячений 95-річчю літературознавця, лесезнавця Олександра Дейча у Музеї Максима Рильського, де виступила, зокрема, Алла Дива з розповіддю про лікаря Лесі Українки Йосипа Дейча та його сина Олександра.

Григораш С. Мамо, тобі низенько вклонюсь // Ірп. вісн.- 1999.- 15 трав.(№ 39-40).- С.14.

Про свято, присвячене Всесвітньому дню матері, яке відбулося у Бучанському будинку культури; гостями свята були письменники з Києва Ольга Страшенко, Людмила Паниченко, Адлер Королів, Алла Дива (трое останніх - учасники літературного об'єднання "Радосинь", що діє при Національній Спілці письменників України).

До 25-річчя наукової та творчої роботи Алли Диви // Укр. мова та л-ра.- 2000.- № 48.- С.10.

Нарис про наукову та творчу діяльність Алли Диви. Проілюстровано світлиною: Алла Дива та Віра Бонь (співробітниця Львівського музею Івана Франка).

Зобенко М. Малою водила Лесю слухати Мавку // Днепр. правда.-1999.- 26 июня.- С.5.

Прем'єра книги Алли Диви "Далека принцеса" на українській сторінці газети "Днепровская правда".

Зобенко М. "Далека принцеса" // Крим.світлиця.- 1999.- 23 лип.- С.21.-
Рец.на кн.:Дива А. Далека принцеса. Дітям про Лесю Українку:Докум.повість//Укр.мова та л-ра.-1999.-Квіт.(№15-16).-С.41-80.-(Додат.).

Зобенко М. "І любити як друга свого" // Днепр. правда.-1999.-26 июня.- С.5.
Про дружбу вчительки Ніни Борсук та літературознавця Алли Диви, науковий пошук, спілкування з письменниками Іваном Шаповалом та Наталкою Нікуліною.

Зобенко М. Папороть сторіччя // Вітчизна.- 1999.- № 9-10.- С.141-146.
Літературний нарис про вчительку та літературознавця Ніну Петрівну Борсук.
Про Аллу Диву - с.144.

Ільєнко І. Відсвіти її творчості // Літ.Україна.-1985.-1 серп.-С.3.-
Рец. на кн.: Леся Українка.Публікації. Статті. Дослідження.- К.: Наук.думка, 1984.- 122 с.

Карамаш С. Спілки колег. Шевченківська районна організація УТОПІК м.Києва у контексті пам'яткоохоронної роботи : Нарис історії та діяльності // Архівіст. Вісник САУ.- К., 1999.- Вип. 1 (4).- С.57.

Абзац про пошук Алли Диви за тематикою матеріалів про лікаря й приятеля Лесі Українки Максима Мережинського.

Кононенко Є. Співоча душа України: Маруся Чурай, Леся Українка, Ліна Костенко // Герої та знаменитості в українській культурі.- К., 1999.- С.248.
Посилання на «Далеку принцесу» Алли Диви.

Кочур Г. Бібліографічний покажчик.- Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 1999.-С.194,221.
Під № 941 публікація А.Диви «Високе небо Миколи Лукаша», а також є посилання у іменному покажчику.
21 - посилання у іменному покажчику.

Наші публікації - 2000 // Укр. мова та літ.- 2000.- № 48.- С.11-12.
У рубриці «Музеї» зазначено публікацію Алли Диви «Рідний музей. Освідчення в любові».

Остапа С. Шлях до Лесі // Ірп. вісн.- 1999.- 4 верес.- С.14.-
Рец.на кн.: Дива А. Далека принцеса.Дітям про Лесю Українку: Докум.повість//Укр.мова та л-ра.-1999.-Квіт.(№15-16).-С.41-80.-(Додат.).

Павличко С. Бібліографічний покажчик /Уклад. С.Захаркін.- К.,- 2000.-С.24,34,43.
У «Покажчику імен» посилання на публікацію А.Диви, позиція №106 – посилання на статтю А.Диви «Аксіома абсурду, або Дещо про проблеми страусів, позиція №171 – бібліографія статті А.Диви «Аксіома абсурду, або Дещо про проблеми страусів».

Петик Ю. Рассказывает «Плеяда» // Вечер.Киев.-1985.-27 мая.-С.3.

Про «Плеяду» 1985 року – вечір, який відбувся 25 лютого 1985 р. У Київському музеї Лесі Українки, на якому, зокрема, виступила А.Діба з розповіддю про нові надходження до фондів музею і серед них матеріалів архівів письменника Євгена Чирикова та вихованки родини Карпових-Квіток Марії Бешкурової (колись Собіневської).

"Радоси́нь" звітує // Радоси́нь.- 1999.- Трав. (№ 5).-С.1.

Хроніка літературного вечора "Радосині", що відбувся у Будинку письменників України. Серед виступаючих Алла Діба.

Руденюк О. «До тебе думка лине...» // Новий день.- 2000.- 8 квіт.

Інформація про зустріч з лесезнавцем Аллою Дібою учнів ліцею №142 та студентів Національного університету культури та мистецтв, якою 22 березня 2000 р. Державна бібліотека України для юнацтва розпочала Всеукраїнський тиждень дитячої та юнацької книги. Проілюстровано світлиною учасників зустрічі.

Руденюк О. Зустріч із «Далекою принцесою» // Шулявка.- 2000.- 31 берез.

Інформація про творчу зустріч літературознавця Алли Діби з учнями ліцею № 142 та студентами Національного університету культури та мистецтв у Державній бібліотеці України для юнацтва 22 березня 2000 р.

У Національній Спільноті письменників України // Літ. Україна.- 1999.- 11 листоп.-С.1.

Повідомлення про засідання президії НСПУ, на якому, зокрема, було прийнято ряд нових членів - серед них публіцист та літературознавець Алла Діба.

Іменний покажчик

Аврахов Г.	7
Басін Я.	7,14,25
Болдирева (Новик-Косач) В.	21
Бонь В.	28
Борсук Н.	8,12,20,21,23,27,28
Борисова-Косач І.	6,7,17,19
Бузина О.	18,20
Вернадський В.	17,21
Вечтомова В.	21
Гейне Г.	3
Геник-Брезовська З.	7
Голіченко Т.	5
Гоцик-Диба А.	10,12,24
Граховський С.	11,12,26
Грінченко Б.	7,25
Григораш С.	27
Дейч Є.	7
Дейч Й.	17,24,27
Дейч О.	27
Демчук К.	19,27
Деревянко Ю.	17,18
Диба (Чорноморець) Ю.	21
Драгоманов М.	3,5
Драк А.	7,21
Дун О.	20,26
Жданович Н.	14
Завгородній В.	10,12,22,23
Захаркін С.	28
Зобенко М.	28
Ільєнко І.	7,28
Калінер(Ліндфорс) К.	14
Каневський	7
Карамаш С.	19,28
Карпова Ф.	13
Квітка К.	4,21,23
Ключ (Григоренко) Ю.	16,17,18,20
Кониський О.	17,24
Кононенко Є.	28
Королів А.	7,25,27
Косач Л.	4,5,12,18,21
Косач-Кривинюк О.	20
Косач П.	6,7,16,17,18,19,25
Косач О.	19,22
Косач Ю.	21
Костенко Л.	25,28
Коцюбинська М.	7
Кривинюк М.	3,5,6,15,16
Крижанівська-Тучапська В.	6,7,11,14,15
Лисенко М.	3,16
Лукаш М.	19
Лятошинський Б.	16,22

Мазур Л.	9,20
Маруся Чурай	28
Мержинський С.	3,6,7,10,11,12,14,16,20,25,26,28
Мережинський М.	19,28
Міщенко Л.	7
Міяковський В.	16,21,22
Мурашко М.	3
М'ястківський А.	25
Науменко В.	16
Неждана Н.	19,27
Нікуліна Н.	28
О'Коннор О.	3
Олена Пчілка	3,12,14,16,19,20,22,25,26
Олійник М.	12
Остапа С.	28
Павличко С.	28
Паниченко Л.	27
Петік Ю.	29
Плачинда С.	6
Погребенник Ф.	7,17,21,25,26
Погрібний А.	7
Полотай А.	7
Рильський Б.	7
Рильський М.	25,27
Рогова П.	21,26
Росошинська Н.	7
Руденюк О.	29
Русова С.	3,19
Саксаганський П.	8
Сергієва Д.	16,24
Скуратівський Вадим	7,21
Славинський М.	20
Собіневська-Бешкурова М.	6,7,12,13,16,21,22,24,25,29
Старицька Л.	18
Старицький М.	10,12,22
Стешенко І.	3
Страшенко О.	27
Сулима В.	18,25
Суровцова Н.	7,25
Тарахан-Берега З.	7
Тарновський	7
Теліга О.	7
Теплоухова Н.	25
Тесленко-Приходько Ю.	4
Тучапський П.	11,12,15
Франко І.	17,19,20,25,26,27,28
Френкель С.	3
Хорунжий Ю.	6,7
Череватенко Л.	6
Чередниченко Д.	9,25
Чириков Є.	11,12,13,14,22,23,24,29
Шаповал І.	11,22,28

Шевченко О.	7,21
Шевченко Т.	4,7,8,20
Щербанюк І.	16
Яворницький Д.	11,21,22

Родина:

Александрови	7,13,14,22
Гоцик-Диба	10
Дейч	17,24
Драгоманови	6
Карпови-Квітки	5,12,13,16,21,22,24,29
Кониські	17
Косач	4,5,16,18,19,21,22
Косачі-Драгоманови	16,20,26
Лисенки	5,6,13,18
Сікорські-Вишинські	10
Старицькі	5,6,12,13,16,18,19,22
Чирикови	12,24
Шведови-Тучапські	11

Хронологічний покажчик

1849	-	20
1880	-	3
1899	-	20
1900	-	3
1903	-	13
1904	-	3
1909	-	5
1913	-	4
1944	-	5
1951	-	7,9
1958	-	9
1960	-	4,21
1968	-	9
1969	-	9
1975	-	7,8,9
1978	-	2,10,23
1979	-	10,22,23
1980	-	10,22,23
1981	-	10
1982	-	10
1983	-	11,22,23,24,26
1984	-	11,12,22,28
1985	-	12,15,23,24,28,29
1986	-	13,22
1987	-	7,13,22
1988	-	7,13,14,23,25,27
1989	-	14
1990	-	14,23,25
1991	-	14,15,27
1992	-	15,23
1993	-	5,15,16
1995	-	16,17,18
1996	-	9,16,17,18,25,26
1997	-	7,18,25
1998	-	5,18,19,24,25
1999	-	7,8,9,19,20,22,24,25,26,27,28,29
2000	-	2,8,9,21,23,24,25,27,28,29
2001	-	5,9

Зміст

Від укладача.....	2
Диба А.,Голіченко Т. Слово про Лесю.....	3-5
Хорунжий Ю.,Плачинда С.,Череватенко Л. Про Аллу Дибу.....	6
Біографічна довідка А.Диби.....	7-8
До біографії А.Диби (Основні дати життя та творчості)...	9
Хронологічний покажчик праць А.Диби.....	10-21
Музей Лесі Українки в Києві.....	21-24
Художні спроби, вірші.....	25
Рецензії.....	25
До питання української культури.....	25-26
Дослідники, популяризатори творчості Лесі Українки.....	26
Музеї побратими.....	26-27
Леся Українка на театральній сцені.....	27
Публікації, в яких згадується творчий доробок Алли Диби.....	27-29
Іменний покажчик.....	30-37
Хронологічний покажчик.....	38

